

ANDRZEJ ROSSA

AP SŁUPSK

WYBORY PARLAMENTARNE W 1935 ROKU
W WIELKOPOLSCE
W ŚWIETLE PRASY WIELKOPOLSKIEJ
I SPRAWOZDAŃ WOJEWODY POZNAŃSKIEGO

Wstęp

Wielkopolska pod wieloma względami różniła się od innych regionów II Rzeczypospolitej. Ogólnie biorąc, był to region o dobrze rozwiniętej, stosunkowo nowoczesnej gospodarce rolnej, o wyraźnej dominacji dużych chłopskich gospodarstw rolnych i wielkich majątków obszarniczych, łączących produkcję rolniczą z przetwórstwem. Oprócz Poznania ośrodkami przemysłowymi były Ostrów, Kalisz, Gniezno, Chodzież i Leszno. W pozostałych miastach i miasteczkach przeważało rzemiosło, drobny przemysł i chałupnictwo. W całej Wielkopolsce dobrze rozwinięty był stosunkowo nowoczesny handel.

W Wielkopolsce do przewrotu majowego 1926 r. prawie żadnych tradycji nie miała „piłsudczyzna”. Obóz polityczny zwany sanacją torował sobie tutaj drogę na przysłowiowym pustym polu. Mający tu silne wpływy polityczne obóz endecki, konkurencyjny wobec obozu sanacji, zaciekle bronił swoich wpływów. Wśród chłopów istotnym czynnikiem antysanacyjnej, legalnej opozycji było Stronnictwo Ludowe (SL). Znaczące wpływy miały też w Wielkopolsce Polska Partia Socjalistyczna (PPS), Narodowa Partia Robotnicza (NPR), Polskie Stronnictwo Chrześcijańskiej Demokracji (PSCHD) oraz działająca w podziemiu Komunistyczna Partia Polski (KPP). Złamanie lub poważne osłabienie tej opozycji antysanacyjnej dotychczasowymi metodami okazywało się niemożliwe. Piłsudczycy wiązali z Konstytucją kwietniową 1935 r. i nowymi ordynacjami wyborczymi nadzieje rozbicia opozycji, lecz nawet one okazały się niezbyt pewne.